

22.3.2023

OMAKÄYTTÖ- JA APUENERGIAN HUOMIOIMINEN ALKUPERÄTAKUUKELPOISEN KAASUENERGIAN MÄÄRITTÄMISESSÄ

Energiavirasto on Gasgrid Finland Oy:n pyynnöstä antanut päätöksen 16/071001/2023 (jäljempänä ”Energiaviraston päätös”) koskien omakäyttö- ja apuenergian huomioimista alkuperätakuukelpoisen kaasun määrittämisessä. Energiaviraston päätös perusteluineen ja lainsäädäntöviitteineen on tämän tiedoksiannon liitteenä 2.

Yhteenveto Energiaviraston ratkaisusta

Energiaviraston päätöksen mukaisesti uusiutuvan kaasun alkuperätakuuta ei saa myöntää uusiutuvalla kaasulle, joka kulutetaan uusiutuvan kaasun tuotantoprosessissa. Kaasun alkuperätakuurekisterissä energiantuotantolaitoksen osalta prosessin kaasu jakautuu tuotettuun kaasuun sekä tuotantoprosessissa kulutettuun kaasuun. Alkuperätakuulaissa ja hallituksen esityksessä esitetään yksiselitteisesti, että tuotantoprosessissa kulutetulle kaasulle ei ole mahdollista myöntää alkuperätakuuta. Näin ollen alkuperätakuiden myöntäminen sellaiselle kaasulle, joka kulutetaan kaasun tuotantoprosessissa, olisi vastoin alkuperätakuulakia ja sen esitöitä riippumatta siitä, onko kyseinen kaasu syntynyt tuotantoprosessissa vai tuotu prosessiin sen ulkopuolelta, kuten fossiilisen kaasun tapauksessa on. Tästä syystä tuotantoprosessissa kulutetun kaasun määrä tulee vähentää tuotetun kaasun määrästä alkuperätakuukelpoisen kaasun määrää määritettäessä.

Alkuperätakuiden myöntämiselle, siirtämiselle, peruuttamiselle ja mitätöinnille asetettavien vaatimusten tulee olla tulevan alkuperätakuustandardin CEN EN 16325 mukaisia. Standardissa tullaan säätämään tarkemmin tuotantoprosessissa ja sen apulaitteissa kulutetun energian huomioimisesta alkuperätakuukelpoisen energian määrittämisessä. Koska standardia ollaan vielä päivittämässä, eikä se siten ole vielä voimassa, noudatetaan kansallisessa alkuperätakuulaissa olevia vaatimuksia.

Toimintaohje

Biokaasun tuotantoprosessissa kulutetun ns. omakäyttöbiokaasun määrää ei saa huomioida lopputuotteessa eli alkuperätakuukelpoisen kaasun määrässä (1). Tuotantoprosessiin ulkopuolelta tuodun kaasun määrä tulee vähentää tuotetun kaasun määrästä alkuperätakuukelpoisen kaasun määrää määritettäessä (2):

1. Kaikkien tähän mennessä Gasgrid Finlandille toimitettujen tuotantolaitosten todentamistodistusten mukaisesti prosesseissa käytettyä omakäyttöbiokaasua ei ole huomioitu alkuperätakuukelpoisen kaasun määrässä (ts. omakäyttöbiokaasu on otettu käyttöön ennen lopputuotteen mittarointia), joten **omakäyttöbiokaasun huomioiminen ei aiheuta minkään tuotantolaitoksen osalta jatkotoimenpiteitä, vaan toiminta jatkuu ja alkuperätakuut myönnetään kuten tähänkin asti.**

2. Mikäli prosessienergiana käytetään fossiilista kaasua (myös varapolttoaineena käyttö) tulee kulutetun kaasun määrä vähentää tuotetun kaasun määrästä kuukausittain alkuperätakuukelpoisen kaasun määrää määritettäessä. Energiaviraston päätöstä on noudatettava 1.5.2023 alkaen. Arviointilaitoksen vahvistamat laskelmat fossiilisen kaasun vähentämiseen liittyen on toimitettava rekisterin ylläpitäjälle Gasgrid Finlandille customerservice@gasgrid.fi.

Rekisterin ylläpitäjän on hyväksyttävä nämä laskelmat ennen kuin alkuperätakuita voidaan ko. tuotannolle myöntää 1.5.2023 jälkeen. Mikäli mittauksessa hyödynnetään energiantuotantolaitoksen omia mittalaitteita tai laskennallisia menettelyitä, todentajan tulee arvioida näiden vaikutusta energian määrän määrittämisen kokonaisvirheeseen. Mikäli mittausmenettely sisältää laskennallisia osioita, tulee kuvauksen sisältää lähteet käytetyille vakioille ja kaavoille. Menetelmä voi sisältää laskennallisia osia, mikäli mittaaminen ei ole erityisistä syistä mahdollista tai se on kohtuuttoman vaikeaa.

Jatkossa **siirto- tai jakeluverkkoon kytkettyjen laitosten** osalta tulee toimittaa mahdollinen alkuperätakuukelpoisesta lopputuotteesta **vähennettävän kaasun määrän** (MWh, ylempi lämpöarvo) rekisterin ylläpitäjälle Gasgrid Finlandille customerservice@gasgrid.fi kuukauden 15. päivään mennessä, jotta rekisterin ylläpitäjä voi myöntää alkuperätakuut edellisen kuukauden tuotannolle. Verkkoon syötetyn kaasun määrän Gasgrid Finland saa omista järjestelmistään.

Offgrid-laitosten osalta tuotantotietoina tulee rekisteriin syöttää se kaasun määrän (MWh, ylempi lämpöarvo), josta prosessikaasu on vähennetty.

Kansallinen energian alkuperätakuujärjestelmä tulee noudattamaan eurooppalaisen CEN EN 16325 -standardin mukaisia vaatimuksia. Gasgrid Finland on myös liittynyt Association of Issuing Bodies (AIB) jäseneksi ja jäsenyyden myötä arviolta syksystä 2023 alkaen tullaan myöntämään EECS-alkuperätakuita (European Energy Certificate System). Liitteessä 1 on esitetty Gasgrid Finlandin arvio standardin ja EECS-alkuperätakuiden tuomista tarkennuksista prosessi-/apueräenergiaan liittyen.

Lisätiedot: palvelupäällikkö Heli Haapea, customerservice@gasgrid.fi, puh. 040 352 7643

Heli Haapea
palvelupäällikkö

Liitteet

- 1 Gasgrid Finland Oy:n arvio prosessissa käytettävään energiaan liittyen – Standardi CEN EN 16325 ja EECS-alkuperätakuiden tuomat muutokset
- 2 Energiaviraston päätös 16/071001/2023

Gasgrid Finland Oy:n arvio prosessissa käytettävään energiaan liittyen – Standardi CEN EN 16325 ja EECS-alkuperätakuiden tuomat muutokset

Gasgrid Finland korostaa, että tässä esitetyt asiat ovat **arvioita** ja perustuvat tämänhetkisiin dokumentteihin, jotka ovat osin luonnosvaiheessa ja voivat vielä muuttua. **Standardin ja/tai EECS-alkuperätakuiden tuomista muutoksista tiedotetaan toimijoita hyvissä ajoin etukäteen.**

Kansallinen energian alkuperätakuujärjestelmä tulee noudattamaan eurooppalaisen *CEN EN 16325 -standardin* mukaisia vaatimuksia. Päivitystyö on tällä hetkellä kesken, ja standardin odotetaan tulevan voimaan mahdollisesti vuonna 2024.

Gasgrid Finland on liittynyt Association of Issuing Bodies (AIB) jäseneksi ja jäsenyyden myötä arviolta syksystä 2023 alkaen tullaan myöntämään *EECS-alkuperätakuuta* (European Energy Certificate System). EECS-alkuperätakuut mahdollistavat muun muassa alkuperätakuiden siirrot muiden AIB:n jäsenrekisteiden välillä AIB:n hallinnoiman Hubin kautta.

Standardiluonnoksessa ja EECS-alkuperätakuiden säännöissä on yhtäläisyyksiä toisiinsa muun muassa prosessi-/apuenergiaan liittyen. EECS-säännöt tulevat sovellettavaksi tämänhetkisen arvion mukaan syksyllä 2023 ja standardi mahdollisesti vuonna 2024. **Kaasun EECS-alkuperätakuiden tuomista muutoksista ja Domain Protocollasta (ehdot) tiedotetaan toiminnanharjoittajia hyvissä ajoin etukäteen ja muun muassa ehtojen muutoksesta on lausuntomahdollisuus alkuperätakuulain mukaisesti.** Aikanaan myös standardin tuomista muutoksista tiedotetaan hyvissä ajoin etukäteen. Muutokset voivat edellyttää arviointilaitoksen tekemiä vahvistuksia.

Tässä vaiheessa on hyvä alustavasti tiedostaa, että kaasun EECS-alkuperätakuuta myönnetään EECS-sääntöjen mukaisesti vain kaasun nettotuotantoon eli sille määrälle, josta on vähennetty ns. tuotannon prosessienergia. Tuotantoprosessissa käytetyn fossiilisen energian, kuten fossiilisen sähkön, maakaasun ja öljyn osuus, joka ylittää 2 % energian tuotannosta, tulee vähentää alkuperätakuukelpoista kaasua määritettäessä. 2 % rajan alle jäävä energia ei näyttäisi vaikuttavan alkuperätakuiden määrään. Vähennys koskisi myös varavoimaa silloin, kun sitä käytetään ja se ylittää 2 % energian tuotannosta.

Mikäli tuotantolaitoksen huolto- ja käynnistystilanteissa käyttämien fossiilisten polttoaineiden energiasäiltö on kalenterivuoden aikana enintään 2 % laitoksessa käytettyjen polttoaineiden energiasäiltöjen summasta yhden uusiutuvan energialähteen lisäksi, voidaan katsoa, että laitoksella on käytössä vain yksi energialähde eikä tuotanto-osuuksia ole tarpeen selvittää.

Energiaa, joka käytetään paineistukseen tai nesteytykseen kaasun saamiseksi kuljetettavaksi tai mädätteen käsittelyyn, ei lasketa apuenergiaksi. Myöskään jätteiden käsittelyssä, ml. jäteveden käsittely, kulutettu energia ei olisi apuenergiaa, jos käsittely on tarpeen tuotantoprosessista riippumattoman jätteenkäsittelyn kannalta. Näillä ei näyttäisi olevan vaikutusta alkuperätakuihin, vaikka kulutettu energia olisi fossiilista.

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.
This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:	07.03.2023
Dokumentet är daterat:	07.03.2023
The document is dated:	07.03.2023

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name:	Katriina Ojanen
Pvm / Datum / Date:	07.03.2023

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name:	Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date:	07.03.2023

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Gasgrid Finland Oy
Keilaranta 19 D
02150 Espoo

Asia

Omakäyttö- ja apuenergian huomioiminen alkuperätakuukelpoisen kaasun energian määrittämisessä.

Asianosainen

Gasgrid Finland Oy
3007894-1

Keilaranta 19 D
02150 Espoo

Vireilletulo

18.11.2022

Ratkaisu

Energiavirasto ei hyväksy Gasgrid Finland Oy:n (jäljempänä myös "Gasgrid Finland" tai "rekisterin ylläpitäjä") esittämää ehdotusta niin kutsuttujen omakäyttö- ja apuenergian huomioimisesta alkuperätakuukelpoisen energian määrittämisessä.

Energiavirasto katsoo, ettei rekisterin ylläpitäjän nykyinen menettely päätöksen perusteluissa määritellyn tuotantoprosessissa kulutetun kaasun kohtelusta alkuperätakuuta myönnettäessä täytä lain energian alkuperätakuuta (1050/2021) vaatimuksia. Siten Energiavirasto kieltää rekisterin ylläpitäjää alkuperätakuulain 33 §:n nojalla jatkamasta lain energian alkuperätakuusta vastaista menettelyä tässä päätöksessä esitetyin perustein. Menettely tulee korjata 1.5.2023 mennessä.

Selostus asiasta

Gasgrid Finland Oy:n ehdotus

Gasgrid Finland Oy (jäljempänä myös "Gasgrid Finland") toimitti Energiavirastolle 18.11.2022 ehdotuksen omakäyttö- ja apuenergian huomioimisesta alkuperätakuukelpoisen energian määrittämisessä.

Gasgrid Finland ehdotti, että niin kutsuttua apuenergiaa ei toistaiseksi vähennettäisi myönnettävien alkuperätakuiden määrästä ja että asiaa tarkasteltaisiin uudestaan standardin CEN – EN 16325 voimaantullessa ja/tai mahdollisten EECs-sääntöjen soveltamisen yhteydessä.

Gasgrid Finland Oy:n mukaan omasta tuotannosta tuotantolaitoksen käyttöön otettavalle energialle ei myönnetä alkuperätakuuta, eikä kyseinen omakäyttökaasu koskaan kulje esimerkiksi siirto- ja jakeluverkkoon syötettävän kaasun mittauspisteelle. Gasgrid Finlandin mukaan nykyinen käytäntö, jolla alkuperätakuut myönnetään vastaa tätä menettelyä.

Gasgrid Finland ei puolla alkuperätakuustandardin CEN - EN 16325 luonnoksen mukaisten menettelyiden käyttöönottoa ennen standardin voimaantuloa, koska standardiluonnos ei ole vielä lopullinen versio eikä lopullista standardia näin ollen ole vielä mahdollista soveltaa Suomessa tai muissakaan maissa.

Gasgrid Finlandin tulkinnan mukaan mahdolliset apuenergian vähennykset rikkovat Energiaviraston 16.3.2022 vahvistamissa kaasun ja vedyn alkuperätakuupalvelun ehtoissa olevia kohtia, joissa määritellään kaasulle myönnettävien alkuperätakuiden määrät. Gasgrid Finlandin mukaan se tulee päivittämään kyseiset ehdot vuoden 2023 aikana Association of Issuing Bodies (AIB) -yhdistykseen liittymisen johdosta eikä se kannata ehtojen päivittämistä sitä ennen.

Energiaviraston vastaus ehdotukseen

Energiavirasto toimitti Gasgrid Finland Oy:lle 22.12.2022 vastauksen 18.11.2022 toimitettuun ehdotukseen omakäyttö- ja apuenergian huomioimisesta alkuperätakuukelpoisen energian määrittämisessä.

Gasgrid Finland Oy:n päätöspyyntö

Gasgrid Finland Oy pyysi 3.1.2023 Energiavirastolta virallista päätöstä omakäyttö- ja apuenergian huomioimisesta alkuperätakuukelpoisen biokaasuenergian määrittämisessä.

Lisäksi Gasgrid Finland pyysi 3.1.2023 lähettämässään pyynnössä Energiavirastoa ottamaan kantaa kolmeen käytännön esimerkkiin:

Esimerkissä a) Toiminnanharjoittaja A:lla on biokaasutuotannon energialähteinä kotitalouksien biojäte ja yhdyskuntajätevedenpuhdistamon liete. Biokaasutuotannon prosessin lämmitykseen käytetään tuotantoprosessissa syntyvää raakabiokaasua (ei mittaroida out-putina → ei myönnetä alkuperätakuuta) sekä maakaasua ja/tai polttoöljyä. Valaistukseen ja esim. sekoittajiin/pumppuihin käytetään uusiutuvaa tuulisähköä.

Esimerkissä b) Toiminnanharjoittaja B:llä on biokaasutuotannon energialähteinä kotitalouksien biojäte ja yhdyskuntajätevedenpuhdistamon liete. Biokaasutuotannon prosessiin käytetään ns. apuenergianä tuotantoprosessissa syntyvää raakabiokaasua (ei mittaroida outputina → ei myönnetä alkuperätakuuta) sekä valaistukseen ja esim. sekoittajiin/pumppuihin sähköä, joka on tuotettu yhdyskuntajätteen polttolaitoksella.

Esimerkissä c) Toiminnanharjoittaja C:llä on mädättämön energialähteinä kotitalouksien biojäte ja yhdyskuntajätevedenpuhdistamon liete. Mädättämössä ns. apuenergianä sekä valaistukseen ja esim. sekoittajiin/pumppuihin käytetään sähköä, josta 33,3 % on tuotettu uusiutuvilla energialähteillä, 33,3 % ydinvoimalla ja 33,3

% fossiilisilla energialähteillä. Toiminnanharjoittaja D jalostaa mädättämisestä syntyneen raakabiokaasun ja käyttää jalostuksessa uusiutuvaa sähköä sekä tuotantoprosessissa syntynyttä raakabiokaasua. Jalostetulle biokaasulle haetaan alkuperätakuut.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Laki energian alkuperätakuista (1050/2021, ”jäljempänä alkuperätakuulaki”)

Alkuperätakuut ja omakäyttöenergia

Alkuperätakuulaissa säädetään kaasun alkuperätakuista sekä kaasun alkuperän varmentamisesta alkuperätakuilla.

Alkuperätakuulain 2 §:n 3 kohdan mukaan uusiutuvalla kaasulla tarkoitetaan bio-kaasua ja uusiutuvilla energialähteillä tuotettua kaasua, pois lukien vety.

Alkuperätakuulain 3 §:n 2 momentin mukaan kaasun alkuperätakuurekisterin ylläpitäjä saa myöntää alkuperätakuun uusiutuvalla kaasulla. Kaasun alkuperätakuuta ei saada myöntää uusiutuvalla kaasulla, joka kulutetaan uusiutuvan kaasun tuotantoprosessissa.

Alkuperätakuulain 11 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan rekisterin ylläpitäjän tulee myöntää alkuperätakuu 3 §:n mukaiselle energiamuodolle, jos energiantuotantolaitoksen haltija on ilmoittanut rekisterin ylläpitäjälle alkuperätakuun myöntämisen edellyttämät tiedot, sekä jos muut kyseisen pykälän asettamat edellytykset täyttyvät.

Alkuperätakuulain 21 §:n 2 momentin mukaan kaasun alkuperätakuurekisterin ylläpitäjänä toimii Gasgrid Finland Oy.

Alkuperätakuulain 22 §:n 1 momentin mukaan rekisterin ylläpitäjän tehtävänä on energian alkuperätakuiden myöntäminen, siirtäminen, peruuttaminen ja mitätöinti energiamarkkinoiden osapuolten kannalta tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla.

Alkuperätakuulain 22 §:n 1 momentin mukaan alkuperätakuiden myöntäminen, siirtäminen, peruuttaminen ja mitätöinti on järjestettävä siten, että alkuperätakuut ovat tarkkoja, luotettavia ja vaikeasti väärennettävissä ja niiden myöntämiselle, siirtämiselle, peruuttamiselle ja mitätöinnille asetettavien vaatimusten tulee olla alkuperätakuustandardin CEN - EN 16325 mukaisia.

Energiaviraston toimivalta

Alkuperätakuulain 29 §:n mukaan Energiavirasto on alkuperätakuulaissa tarkoitettu valvontaviranomainen ja valvoo kyseisen lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä hoitaa muut sille tässä laissa säädetyt tehtävät.

Alkuperätakuulain 33 §:n mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo kyseistä lakia tai sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä, sekä määrätä sen, joka rikkoo kyseistä lakia tai sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, täyttämään velvollisuutensa tai muulla tavoin oikaisemaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Valvontaviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla taikka teettämis- tai keskeyttämishallalla.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi energian alkuperätakuista (87/2021 vp)

Hallituksen esityksen 87/2021 vp (jäljempänä "hallituksen esitys") alkuperätakuulain 3 §:ää koskevissa säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että alkuperätakuuta ei voida myöntää energialle, joka käytetään energiantuotantoprosessissa.

Perustelut

Gasgrid Finland käyttää Energiavirastolle toimittamassaan ehdotuksessa termiä apuenergia. Kyseistä termiä ei kuitenkaan ole määritelty alkuperätakuulaissa. Kaasun alkuperätakuiden osalta ei myöskään ole määritelty omakäyttökaasua tai omakäyttölaitteita. Sen sijaan kaasun alkuperätakuiden myöntämisen osalta alkuperätakuulain 3 §:ssä on määritelty, että uusiutuvan kaasun alkuperätakuuta ei saa myöntää uusiutuvalla kaasulla, joka kulutetaan uusiutuvan kaasun tuotantoprosessissa (jäljempänä myös "tuotantoprosessissa kulutettu kaasu"). Siten kaasun alkuperätakuurekisterissä energiantuotantolaitoksen osalta prosessin kaasu jakautuu tuotettuun kaasuun sekä tuotantoprosessissa kulutettuun kaasuun. Alkuperätakuulain 3 §:ää koskevien hallituksen esityksen säännöskohtaisten perusteluiden mukaisesti alkuperätakuuta ei voida myöntää energialle, joka käytetään energiantuotantoprosessissa, eikä siten Energiaviraston näkemyksen mukaan myöskään fossiiliselle kaasulle, jos se kulutetaan kaasuntuotantoprosessissa. Siten Energiavirasto katsoo, että alkuperätakuulaissa ja hallituksen esityksessä esitetään yksiselitteisesti, että tuotantoprosessissa kulutetulle kaasulle ei ole mahdollista myöntää alkuperätakuuta. Näin ollen alkuperätakuiden myöntäminen sellaiselle kaasulle, joka kulutetaan kaasun tuotantoprosessissa, olisi vastoin alkuperätakuulakia ja sen esitöitä riippumatta siitä, onko kyseinen kaasu syntynyt tuotantoprosessissa vai tuotu prosessiin sen ulkopuolelta, kuten fossiilisen kaasun tapauksessa on.

Kuten Gasgrid Finland ehdotuksessaan toteaa, Energiavirasto on jo aikaisemmin linjannut, että biokaasua tuottavan laitoksen tuotantoprosessin lämmitystä varten käytettävä kaasu on biokaasulaitoksen tuotantoprosessissa kulutettua energiaa eli kyseistä kaasua vastaavalle osuudelle tuotetusta kaasusta ei voida myöntää uusiutuvan kaasun alkuperätakuuta. Tästä syystä tuotantoprosessissa kulutetun kaasun määrä tulee alkuperätakuulain 3 §:n nojalla vähentää tuotetun ja verkkoon syötetyn kaasun määrästä alkuperätakuukelpoisen kaasun määrää määritettäessä.

Alkuperätakuulain 11 §:n mukaan rekisterin ylläpitäjän tulee myöntää alkuperätakuu 3 §:n mukaiselle energiamuodolle, jos energiantuotantolaitoksen haltija on ilmoittanut alkuperätakuun myöntämisen edellyttämät tiedot rekisterin ylläpitäjälle. Energiavirasto katsoo, että 3 §:n mukaisesti tuotantoprosessissa kulutetun kaasun

määrällä vähennetty uusiutuvan kaasun määrä on tällainen alkuperätakuun myöntämisen edellyttämä tieto. Siten Energiaviraston näkemyksen mukaan rekisterin ylläpitäjä ei ole saanut energiantuotantolaitoksen haltijalta alkuperätakuulain 11 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisia alkuperätakuun myöntämisen edellyttämiä tietoja, jos tuotetun uusiutuvan kaasun määrästä ei ole vähennetty tuotantoprosessissa kulutetun kaasun määrää kokonaisuudessaan.

Alkuperätakuulain 22 §:n mukaan rekisterin ylläpitäjän tehtävänä on alkuperätakuiden myöntäminen energiamarkkinoiden osapuolten kannalta tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla. Alkuperätakuulain 3 §:n mukaan rekisterin ylläpitäjä saa myöntää alkuperätakuun alkuperätakuulain 2 §:ssä määritellylle uusiutuvalla kaasulle, mikä tarkoittaa, ettei alkuperätakuuta ole mahdollista myöntää fossiilisilla polttoaineilla tuotetulle kaasulle. Tilanteessa, jossa kaasua tuottava toiminnanharjoittaja kuluttaisi verkosta tai verkon ulkopuolelta tuotavaa fossiilista kaasua uusiutuvan kaasun tuotantoprosessissa syntyvän uusiutuvan kaasun sijaan ja hakisi kaikelle tuotetulle uusiutuvalla kaasulle alkuperätakuuta vähentämättä tuotetun kaasun määrästä tuotantoprosessissa kulutetun fossiilisen kaasun määrää, toiminnanharjoittaja saisi enemmän uusiutuvan kaasun alkuperätakuuta kuin sellainen toiminnanharjoittaja, joka kuluttaisi tuotantoprosessissaan yksinomaan samassa tuotantoprosessissa syntyvää uusiutuvaa kaasua. Energiaviraston näkemyksen mukaan tällaisessa tilanteessa alkuperätakuiden myöntäminen ei täyttäisi alkuperätakuulain 3 §:n edellytyksiä uusiutuvan kaasun alkuperätakuiden myöntämiseksi ja lisäksi alkuperätakuiden myöntäminen ei olisi alkuperätakuulain 22 §:n tarkoittamalla tavalla tasapuolista ja syrjimätöntä.

Alkuperätakuulain 22 §:n mukaan alkuperätakuiden myöntämiseksi, siirtämiseksi, peruuttamiseksi ja mitätöinnille asetettavien vaatimusten tulee olla alkuperätakuustandardin CEN - EN 16325 mukaisia. Standardissa tullaan säätämään tarkemmin tuotantoprosessissa ja sen apulaitteissa kulutetun energian huomioimisesta alkuperätakuukelpoisen energian määrittämisessä. Koska standardia ollaan vielä päivittämässä, eikä se siten ole vielä voimassa, noudatetaan kansallisessa alkuperätakuulaissa olevia vaatimuksia.

Gasgrid Finland on ehdotuksessaan pyytänyt myös huomioimaan, että Energiaviraston 16.3.2022 vahvistamissa kaasun ja vedyn alkuperätakuupalvelun ehdoissa ei suoraan oteta kantaa kaasun tuotantoprosessissa kulutetun energian huomioimiseen. Ehtojen mukaan jakeluverkkoon syötettävän kaasun osalta "myönnettävien alkuperätakuiden määrä perustuu siirto- tai jakeluverkkoon syötettävän kaasun määrään". Energiavirasto huomauttaa, että vaikka menettely perustuisi verkkoon syötettävän kaasun määrään, on tämän määrän määrittämismenettelyyn usein tarpeen sisällyttää myös laskennallisia menettelyitä tai muita mittauksia, jos prosessiin tuodaan kaasua muutenkin kuin kyseisen mittalaitteen kautta. Mikäli siirto- tai jakeluverkkoon syötettävän kaasun määrän mittaus ei sellaisenaan tuota alkuperätakuulain mukaisia alkuperätakuun myöntämisen edellyttämiä tietoja, on tämän ehtokohdan soveltamisessa Energiaviraston näkemyksen mukaan otettava huomioon, ja varmistettava että mittauksessa on huomioitu alkuperätakuulain ja hallituksen esityksen vaatimukset siitä, millaiselle energialle alkuperätakuuta saa myöntää.

Vastaavasti offgrid-tuotantolaitosten osalta rekisterin ylläpitäjän ehtojen mukaan "myönnettävien alkuperätakuiden määrä perustuu rekisterin ylläpitäjälle toimitettuihin tuotantomääriin". Energiavirasto huomauttaa, että tuotantoprosessissa kulutetun kaasun määrää ei alkuperätakuulain ja hallituksen esityksen mukaisesti saa sisällyttää prosessissa tuotetun alkuperätakuisiin oikeuttavan kaasun määrään vaan se tulee vähentää. Ehtojen sanamuodon yleinen taso tai rekisterin tekniset rajoitukset eivät oikeuta rekisterin ylläpitäjää myöntämään alkuperätakuuta alkuperätakuulain tai hallituksen esityksen säännöskohtaisten perusteluiden vastaisesti. Myönnettyjen alkuperätakuiden määrän tulee vastata alkuperätakuukelpoisen tuotetun uusiutuvan kaasun määrää.

Edellä mainittujen perusteluiden nojalla Energiavirasto ei hyväksy Gasgrid Finland Oy:n esittämää ehdotusta.

Gasgrid Finland pyysi 3.1.2023 lähettämässään pyynnössä Energiavirastoa ottamaan myös kantaa siihen, tulisiko kaasun ja/tai polttoöljyn määrä vähentää alkuperätakuukelpoisen biokaasun määrästä kolmessa esimerkinomaisessa tilanteessa. Energiavirasto katsoo, että viranomaisen hallintolain (434/2003) 8 §:n mukainen neuvontavelvollisuus koskee ennen kaikkea hallintoasian hoitamiseen ja asiointiin välittömästi liittyviä kysymyksiä. Siten neuvontavelvollisuus ei sen sijaan ulotu laajoihin ja yleisluontoisiin kysymyksiin, kuten kuinka Energiavirasto linjaisi tietystä asiasta esimerkinomaisessa tilanteessa. Tällaisiin käytännön soveltamistilanteisiin liittyviin kysymyksiin Energiavirasto voi neuvontavelvollisuuden puitteissa ottaa kantaa asian varsinaisen käsittelyn yhteydessä, jolloin asia myös voidaan lopullisesti ratkaista.

Sovelletut säännökset

Laki energian alkuperätakuista (1050/2021) 2 §, 3 §, 11 §, 21 § ja 22 §.

Hallintolaki (434/2003) 8 §.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään.

Valitusta koskeva ohjeistus liitteenä.

Lisätiedot

Tarvittaessa asiasta antaa lisätietoja tekninen asiantuntija Katriina Ojanen, puh. 029 5050 051, katriina.ojanen@energiavirasto.fi ja juristi Emilia Taimi, puh. 029 5050 087, emilia.taimi@energiavirasto.fi

Energiaviraston yhteystiedot
Postiosoite: Lintulahdenkuja 2 A, 00530 Helsinki
Vaihe: 029 505 0000
Sähköposti: kirjaamo@energiavirasto.fi
www.energiavirasto.fi

Liite Valitusosoitus
Jakelu Gasgrid Finland Oy

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on Helsingin hallinto-oikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä

- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle; sekä
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeuteen, jonka osoite on:

**Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki**

faksi: 029 56 42079

sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuintet>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Oikeudenkäyntimaksua ei tuomioistuinmaksulain 9 §:n nojalla peritä, mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.